

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra Chronicon Skibyense

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, 1932-1948, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helg06val2-shoot-idm140415584748912/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: *Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*

nobilis uiri sed heretici Chanuti Ebbonis nomine Cornificius, adhuc puer, quales tum multi fiebant canonici, futuri reddituum possessores, sed officiorum ac laborum haudquaquam successores.

Archidiaconus Lundensis moritur M. Nicolaus Conradi.

Eisdem ferme diebus uita functus est vir valde 5
venerabilis, vita et conuersatione | integerrimus, moribus uero ac consuetudine grauissimus, magister 12
Nicolaus Conradi, archidiaconus Lundensis, longa uita dignissimus, si ita uisum fuisset superis. Cui successit nobilis quidam ex Canonicis, magister Holgerus Schaldre, uir quidem humanis virtutibus predictus, sed parum spiritualis et religiosus. 10

Christophorus Comes de Oldenborg fit hostis Danorum.

Eodem anno Comes de Aaldenborg nomine Christophorus, regis Christierni consanguineus, ex Holsatia, quam inuaserat Lubicensium opera, Christierni 15
ducis armis pulsus, ipso die decem milium martyrum uenit in portus Sialandię, Lubicensium nauibus transuectus, occupaturus, si pro uoto illi omnia succederent, non tantum Sialandiam, sed vniuersam Daniam nomine regis Christierni iam captiui. Cumque 20
vnam tantum noctem quieuisset, diluculo profesti beati Ioannis baptiste, terram ascendentes, eodem die Roschildiam peruenerunt, vbi mira alacritate vulgi iuratum est in nouum principatum, nullo sanguine fuso, ac pene nulla ui admota. In curiam | episcopi mira spoliandi libidine grassatum est, atque in 12
quosdam clericos grauiter seuitum, idque potius seuitia militum quam iussu principis, a quo minarum uiolentia sic multis est intentata, ut nihil non impetraret. Hic uidere licuisset, quanta sit ignobilis uulgi 30
insania, quod nullo iudicio, nulloue consilio preceps ruit in omnem immanitatem. Nam ante finem tri-

5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
55
60
65
70
75
80
85
90
95
100
105
110
115
120
125
130
135
140
145
150
155
160
165
170
175
180
185
190
195
200
205
210
215
220
225
230
235
240
245
250
255
260
265
270
275
280
285
290
295
300
305
310
315
320
325
330
335
340
345
350
355
360
365
370
375
380
385
390
395
400
405
410
415
420
425
430
435
440
445
450
455
460
465
470
475
480
485
490
495
500

dui adeo defecerat vniuersum Sialandie uulgus a propriis dominis, sic urgente ualida conspiratione, ut non solum incenderet ac spoliaret nobilium edes, sed etiam perderet ac captiuaret bonam nobilium partem, si licuisset. Erat enim iustum dei iudicium, quod tunc nobilitati imminebat, nimirum crudelitatis, auaritię, superbię ac hereseos condigna pena. Nam Lutheranismus heresis omnium maxima adeo illorum ingeniis arridebat, vt solo Cleri odio facti erant omnium sacrorum Christianę religionis impudentissimi contemptores, hoc nequiores, quod euangelij titulo | et pietatis spetie fucarent omnia, cum essent alioqui sceleratissimi. Nec alius secutus est predicati Lutheranismi fructus, quam communis uulgi rebellio et inobedientia, diu antea multorum uaticiniis prenunciata. Porro diuina vltione factum est, ut hec tragędia tanta celeritate gereretur, ut ipsis nobilibus omne repugnandi consilium <preclusum sit mutua a se distantia>. Nec tantum distabant a se corporum societate et commertio, sed etiam animis dissidebant, sibiinuicem parum fidentes, et ex nobilibus, qui tenues erant, non minus erant ditioribus et potencioribus infesti quam ipsum ignobile uulgus, unde factum est, ut plerique ex tenuibus etiam ad partes Christierni regis deficerent, sic edes et facultates suas ab incendio redimentes. Decreuerant enim Sialandię procęres, audito rumore uenturi hostis, ex Haffnia repugnare, quo tamen congregari non poterant ob innatam Danorum | tarditatem, quorum iccirco tarda sunt semper consilia, ac tunc maxime, quando res ardua maturitatem flagitat. Quidam etiam illibenter credebant se Haffnensibus ob perfidię su-

spicionem. Erant enim ex Haffnensibus multi, quia Lutherani, Christierno regi addictissimi, quidam uero nobilitatis osores grauissimi, ob negociationes, quas exercebant ditiores, maximo omnium ciuitatum detrimento, ac perpetuo earundem murmure. 5 Siquidem nobilium negociationes et tyrannis uideatur fuisse precipua huius tragediæ caussa, mercatus bouum erat ciuitatum maxima iactura, pastura uero eorundem erat rusticis ut nouum onus ita intolerabile. Sicque factum est, ut auaritiæ et questus caussa 10 ruerent in mutuam perdicionem.

Porro cum prefatus Comes de Oldenborg unam tantum noctem Roschildie transegisset, exusta ibidem curia episcopi, nomine Bystrop, et incenso castro Harildsborg, ad opidum Kiøgense profectus est. 15 Quo cum peruenisset, ibidem castrametatus est, cepitque reparare ueteres municiones paulo antea destructas, quo illic haberet tutiora presidia, ac liberiores excursiones. Interea libere grassatum est in edes et bona nobilium, ac illorum imprimis, qui 20 aliqua ratione uel differebant uel tergiuersabantur iurare fidelitatem regi Christierno. Hinc ex omnibus Sialandiæ angulis confluebant nobiles et ecclesiastici, et pretio redempturi suas edes ab incendio, ac fidem promissuri regi Christierno, noua et insolita iurisiurandi forma, eaque dura et intolerabili, 25 quandoquidem nemo iurantium fateri ausus est, quid et quomodo iurauerit. In omnibus regnabat domina auaritia, in exactoribus iuramentorum ut uindicarent regnum, in iurantibus ne regnum amitterent, imo ne fundum aut edem perderent, parati erant quiduis, quantumuis iniquis rationibus, iurare. | 30